

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIVENDRES 28 DE MAIG DE 1880

NÚM. 364

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 22, 1.er — SUCURSAL EN GRACIA. — DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Sant Just. — QUARANTA HORAS. — Iglesia de Sant Sevé.

Espectacles.

TEATRO DEL TIVOLI.—Avuy á dos quarts de nou, la sarsuela en 3 actes, LAS CAMPANAS DE CARRION.—Entrada un ral y mitj.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy á dos quarts de nou funció en la que hi pen drán part los aplaudits artistas Rizarelli, Viviani y Cinquevalli, que ab tant entusiasme han sigut rebuts per lo públich.—Entrada 3 rals.

Reclams

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa s' renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

Se necessita un operari y será preferit al que sapiga planxar.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

EL COMPAÑERO DEL MERITORIO.

Obreta de gran utilitat per los jóvens empleats en escriptoris, ensenyant á resoldre ab rapidés moltes operacions. Se ven á 4 rals l' exemplar en las principals llibrerias.

LA CAMELIA.

Gran assortit de coronas de primera comunió de últimas novetats.

Gran assortit de flors de últimas novetats pera senyora y objectes pera la construcció.

Especialitat en coronas y objectes pera difunts. Carrer del Bisbe n.º 4.

EL ÁGUILA

PLASSA REAL, n.º 13.—Gran basar de robes fetas.—S' ha construhit y ben confeccionat segons los últims modelos, un grandió y variat assortit de prendas de tota classe y preus molt baratos, com podrá véures en la nota publicada en son lloch corresponent.

NOUS MOLINS DE VENT.

Motor inanimat que s' frena á voluntat. Gabriel Faura únich constructor en son sistema, donará quantas explicacions s' demanin, en las Corts, carretera números 16 y 18.

Noticias de Barcelona

UN INSULT A BARCELONA.

Lo moviment cada dia mes important del nostre port ha convensut á tothom de que hi ha necessitat absoluta y urgent de donar per inútil é insuficient la Aduana actual de Barcelona.

Admés aixó en principi y acceptada la necessitat de construhir una Aduana nova, despres de sentir parers, saben los nostres lectors lo lloch que ha escullit per implatarhi lo nou edifici la gent oficinesca de Madrit?

L' Aduana s' ha de cambiar de punt; donat lo plano del nou port, s' ha d' emplassar un lloch céntrich.

L' Estat posseheix dos edificis aprop de la Rambla: l' un es lo que n' diuen Parque d' Ingenyers y Govern militar, y l' altre es lo quartel de las Dressanas. En qualsevol dels solars inmensos qu' ocupan aquets edificis, hi podria construhir una Aduana gran y suficient per las necessitats presents y fins per las futuras del comers de Barcelona.

Donchs bé; la gent de Madrit res d' aixó ha tingut en compte. Habentse donat, potser, de que Barcelona te una via que fa las vegadas de passeig interior; habentse tal vegada apercebut de que la capital de Catalunya posseheix la Rambla; carrer que competeix dignament ab los millors bulevarts del extranjer, y qui sab si tenint en compte que de la Rambla n'

estém joyosos tots los barcelonins, no solament per lo molt qu' hermojeja la ciutat y l' aspecte grandió que li dona, sino porque es punt d' esbarjo; considerant tot aixó la gent oficinesca de Madrit, ha disposat que la nova Aduana s' construeixi precisament allí ahont ningú la vol; precisament en la plassa de la Pau, aixó es, al cap d' amunt de la Rambla, entre aquet espayós y bonich passeig y l' mar.

La Rambla sempre ha sigut lo lloch predilecte dels vehins de Barcelona; mes porque l' passeig central de la nostra ciutat fos complert, sigué precis aprofitar la favorable conjuntura que s' presentá l' any 1868 per tirar á terra aquella cortina del quartel de las Dréssanas que semblava una barricada aixecada pe'ls enemichs de la higiene y del ornament públich y que donaba á la Rambla de Santa Mónica un aspecte trist y desagradable.

Ab aplauso de tothom se doná á la Rambla l' horisont, la vista que li convenia, y barcelonins y forasters s' atansan tots los dias als terrenos conquistats per la revolució de setembre á saludar al mar y á presenciar lo moviment marítim que desde allí s' observa.

Despres d' aixó qui pot veure ab sang freda la disposició absurda que s' acaba de dictar en virtut de la qual la nova Aduana hauria d' ocupar la terreno que un dia ocupá la cortina qu' en bona hora feu desapareixe l' picot de la revolució de Setembre?

Semblant despropósit no creyém que s' realisi. No, no s' realisarà.

No s' realisarà porque la opinió unánime de Barcelona s' pronunciará contra semblant mida, y encara qu' estiguem acostumats á veure com la gent de Madrit escarneix massa sovint á la opinió pública, també sabem que quan aquesta s' manifesta potent y vigorosa logra imposarse.

L' Ajuntament de Barcelona ha acordat representar ab energia contra la descabellada idea de la gent de Madrit y á

n' aquesta representació seguirán las d' altres corporacions.

A totes demanem, aconsellem fermesa y energia. Estigan ab lo fi y efecte de que com mes s' oposin á las pretensions dels que no perden ocasió per insultar ó humillar á Barcelona, mes obtindrán no ja l' aprobació, sino l' apoyo de tots sos conciutadans.

Avans no s' arribará á tancar la Rambla hi ha molt camp per corre. Mes si tots los esforços y totes las protestas resultessin infructuosas, convindrà fer entendre á tothom per endevant, que 'ls catalans, quan volem, som tant enters com resolutos.

Que fassin en últim cas y si poden l' Aduana ahont no la volem. En cambi 'ls barcelonins hi posarem un lletrero que dirá: «Aquest edifici aixecat á despit de tothom fa las vegadas d' Aduana interina de Barcelona.»—F.

LA PROFESSÓ DE CORPUS.—A l' hora anunciada va sortir ahir de la Catedral la professó de Corpus.

Obria la marxa, tot l' esquadró de municipals de á caball quals individus vestian de gran gala; detrás d' ells seguien los gegants de la ciutat y las trampas. Venian despres lo porrer, los ganfanons y las creus de las parroquias. detrás d' aquestas seguien alguns gremis, lo ciri Pascual y varias societats religioses: alguns dels individus d' aquestas ostentaban medallas sostingudas per cintas blanques. A continuació venia lo que 'n podríam dir séquit oficial compost de comissions del exércit de mar y terra; empleats del Ajuntament, Diputació y Govern civil; comissions de la Diputació provincial, claustre universitari, Audiencia, etc., etc. Tancaba 'l corteig convidat per l' Ajuntament, la música d' aquesta corporació.

Després de la música venia 'l clero parroquial qu' era molt numerós, puig hi contarem aprop de trescents capellans. Per lo vist deu ser cert lo que 'ns digué aquella persona que 'ns entera de lo que passa en las sagristias, la qual nos assegurá que 'l bisbe va amenassar als capellans que no anessin á la professó, ab penas canónicas molt severas, tals com privació temporal de la missa.

Seguien als capellans de las parroquias, vintiquatre seminaristas ab hatxa; l' alt clero, ó sigan los canonjes, y 'l tálam. detrás d' aquest, tancant la professó, venia 'l bisbe vestit de pontifical y seguit de patjes que duyan lo silló, lo coixí y li aguantaban lo róssech.

Despres seguia l' Ajuntament, un xich numerós, presidint lo governador de la provincia qui duya á la dreta lo capitá general senyor Prendergast y á l' esquerra l' arcalde senyor Durán.

Donaban lo piquet d' honor lo batalló d' Ingeniers ab bandera y música y un esquadró de caballería.

Després de la tropa vá desfilat la carrossa del marqués de Castellvell, tirada per vuit caballs guarnits ab plomalls.

L' animació en los carrers del curs y afluents sigué extraordinaria.

Seguint la costum d' altres anys las tropas de la guarnició formaren en tots los carrers per ahont passá la professó.

Aquesta entraba, segons las salvas fetas en los forts de la plassa, á dos quarts de nou del vespre.

En la Diputació provincial y en l' Ajuntament los balcones, aparegueren guarnits ab domassos y al vespre illuminats.

SOCIETAT BARCELONESA.—Aquesta societat donará una funció extraordinaria lo diumenje próxim á las 3 de la tarde, en lo teatro de Jovellanos, posant en escena per los mateixos sócios, lo drama catalá *Lo Rector de Vallfogona* y las pessas *Cura de moro* y *Teta gallinaire*.

Dita funció está dedicada á las Asociacions catalanistas d' aquesta ciutat.

UNIÓ DE LAS LÍNEAS DE TARRAGONA Y FRANSA.—D' uns quants dias á n' aquesta part las accions de las líneas férreas de Tarragona y Fransa, se cotisan á preus mes alts. Aquesta alsa s' atribueix á la crehencia ó confiansa de que d' un moment al altre s' obtindrà la autorisació per unir las duas vias, y sembla que aquella passarà definitivament pe'l carrer de Aragón.

CAMINS DE FERRO DE FRANSA Y DE VICH Y RIPOLL.—L' altre dia vam dir que cansada la empresa de Vich de pagar lo crescut peatge á que la subjectaba la de Fransa, habia decidit prolongar sa línea desde Granollers á Barcelona.

Persuadida d' aixó la empresa de Fransa, sembla que las cosas han entrat en millor terreno, y s' está estudiant un medi que fora beneficiós per las duas empresas y pe'l públich. Lo medi es lo següent: com las esplanacions y obras de fábrica están fetas per duas vias y sols ne tenen una de sentada, la empresa de Vich s' ofereix no sols á sentar la segona via, sino també á dar á la de Fransa una indemnización no despreciable.

Sols falta que las duas empresas acabin d' entendres. Si per desgracia no fos aixó possible, la nova via atravessaria 'l Besós y seguiria per la bora esquerra, ó sigui per la oposada á Barcelona.

A UN SUScriptor Y Á VARIOS AFICIONATS Á LA MÚSICA.—Debem dir á un suscriptor que se 'ns ha dirigit en nom de varios aficionados á la música, que en lo primer concert que las músicas d' Ingeniers y d' Artillería donarán en lo Prado Catalan se realisarán sos desitjos, puig la sinfonia del *Tankäuser* y la fantasia *Il re di Lahore* y duas pessas mes serán executadas per abduas músicas reunidas, dirigintne duas lo senyor Bressonier y otras duas lo senyor Roig.

Aixís entenguerem dirho en un dels números passats, y tenim un plaher en repetir la noticia en la seguritat de que sa confirmació será ben rebuda pe'ls amants de la música.

NOVETATS EN LO CIRCO EQUESTRE.—Está próxim á arribar á nostra ciutat Mr. Alexandrini, segons se diu verdadera notabilitat en son género, 'l qual se presentarà á trevallar en lo Circo en los primers dias del mes entrant.

Desde aquet temps y fora lleugeras excepciones, se renovarà completament la companyia per haber acabat sos compromisos varios dels artistas ja coneguts del públich, quins serán substituïts ab ventatja, pera lo qual l' empresa gestiona la contracta de algunas notabilitats que avuy dia trevallen en l' Hipódromo de Paris.

FUNCIO DE DESPIDO.—Avans d' ahir nit

lo Liceo tancá sas portas posant en escena la ópera *Aida*, en que tant se distingeixen lo tenor senyor Barbaccini y la senyoreta Fossa. Quan aquesta hagué terminat l' ária del tercer acte, se cubrí materialment l' escenari de rams de flors que li foren tirats desde alguns palcos de prosceni, mentres lo públich saludaba ab grans aplaudiments. També se li feu present d' algunas coronas y altres objectes que no poguerem distingir.

LOS GERMANS CINQUEVALLI Y M. PAULO.—Avans d' ahir, debutáren en lo Circo Equestre los gimnastas germans Cinquevalli qu' agradaren molt al públich per la lleugeresa y naturalitat ab que executaren sos trevalls, que degueren repetir per acallar los estrepitosos aplausos del públich.

Es molt notable també l' equilibrista M. Paulo, qu' es presenta avans d' ahir per primera vegada y que lográ entusiasmar al públich ab sos jochs malabars.

CURS DE LA PROFESSÓ D' AVUY.—Avuy no celebrará professó la parroquial iglesia de Sant Jaume, deixant aixís de seguir la costum d' altres anys. En cambi á las sis de la tarde 'n sortirá una de la iglesia de la Mare de Deu dels Angels la qual farà 'l següent curs:

Carrers dels Angels, Peu de la Creu, Ponent, Ferlandina, Montalegre, Vallonsella, Ponent, Ronda de Sant Antoni (cera dreta), Corts, Sepúlveda, Casanovas, Ronda de Sant Antoni (acera esquerra), Vallonsella, Ponent, Ferlandina, Lluna, Peu de la Creu, Ponent, Càrme, Angels, Fortuny, Dou, Càrme, Jerusalem, Hospital, Rambla de las Flors, Id. dels Estudis, Tallers, Vallonsella, Montalegre, plasseta dels Angels, y retorn á l' iglesia.

Lo pendó principal ha sigut confiat al tinent d' arcalde don Joseph Pelfort.

LOS POLISSONS MUDATS.—Ahía també 'ls individus del cos d' ordre públich varen celebrar la diada de Corpus, estrenant trajes nous del mateix color y forma dels antics, pero portant ros en lloch de la gorra que habian usat fins ara. Aquest es blanch ab una trenzilla vermella en la part superior, lo que fá que resulti molt paregut als rossos dels carabinieri.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

ASSOCIACIÓ D' EXCURSIONS CATALANA.—Conferencia.—Lo dimars 25 del corrent lo senyor D. Joseph Fiter é Inglés, en una de las salas del Foment de la Producció Espanyola doná la anunciada conferencia sobre 'l tema: *Geografos catalans*.

Despres d' una petita introducció, en quina posá de relleu la importancia dels estudis geográfichs, ressenyá la historia d' aquesta ciencia, donant compte dels homes mes ilustres que en l' antigüetat clássica feren calom en profit de la geografia. A n' aqueix propósit parlá d' Homero, d' Anaximandro, Scilax y Herodoto, dels viatjes d' Hannon, la *retirada dels deu mil*, las conquistas d' Alexandro Magne, los sistemas de Erastoteno é Hiparck, de las conquistas que mes tart donaren á Roma l' imperi del mon, dels estudis de Plini, Pomponi, Mela y Ptolomeu; referintse á temps mes posteriors parlá dels alarbs y 'ls jueus, citá las empresas de Carlomagne, las atrevidas y remotas piraterias dels escandinavos, feu referencias á las *creuadas* y terminá tan erudit período donant l' importancia merecuida al invent de la brújula, al gran Galileo y á Colon.

Busca las causas que pogueren contribuir al desenvolupament dels estudis geogràfics en Catalunya, quins primers passos se trovan en lo sigle XII, y cregué que estavan en lo comerç y preponderancia de nostra terra en aquell període. Després, entrant en lo fondo del tema y ocupantse especialment de la geografia física citá, entre altres, las obras d' autors catalans que tractan de la tal ciencia. Entre 'ls noms que recordém figuran: Puigpardines, Jaume Ferrer, navegant y Jaume Ferrer de Blanes, Margarit, Boil, monjo de Montserrat, Tarafa, Girau, Sesse, Fr. Rebullosa, Orpí, Boldo, Fr. Sala, conite de Darnius, Campcerver, Espinalt, Masdeu, Campmany, Caresmar, Cañellas, Badía y Lebllich (Ali-Bey), Monfort, Monlau, Zafont (l' abat de San Pau), Cortada, Patxot y Gatell y Folch (Kaid Ismail).

L' orador terminá exitant á la corporació perquè despertés en lo catalanisme l' afició als estudis geogràfics de nostra comarca, que tan faltada está de treballs escrupulosos d' aquesta mena.

Al finalisar la conferència, fou saludat lo senyor Fiter ab forts picaments de mans per la concurrència que omplia lo saló Aribau, en lo Foment de la Producció Espanyola.

CONFERENCIA.—Lo divendres passat don Jqseph Ricart doná en l' Associació catalanista d' excursions científicas, l' anunciada conferència sobre «Necessitat del estudi de l' astronomía per los excursionistas.» Explicá lo senyor Ricart los medis pera trobar la longitud y latitud d' un punt terrestre, tant per lo método directe ó astronómich com per lo método de la triangulació ó sia indirecte. Explicá detalladament la determinació d' un meridià, ó sia orientar los planos, y per aquest fi explicá la brújula ab totas sas propietats fijas.

Notable fou la conferència y lo distingit director de la «Revista marítima» vá esser aplaudit y felicitat per la nombrosa concurrència que assistí á la «Catalanista.»

ASSOCIACIÓ CATALANISTA D' EXCURSIONS CIENTÍFICAS.—Avuy divendres, á dos quarts de nou del vespre, don Eduard Tamaro donará una conferència pública sobre lo tema: «Notícions d' Arqueología-Armería.»

«NOUS ELEMENTS DE PATOLOGIA Y CLÍNICA MÉDICAS.»—Aquesta científica é important obra original dels doctors A. Laveran y J. Teissier, acaba de ser vertida al castellá en una esmerada edició sortida de la acreditada tipografia de «La Academia. Lo quadern primer que s' ha posat á la venda á l' ínfim preu de deu rals, se compon de 144 páginas en quart, ab figuras intercaladas en lo tetx, y es traduhit per los doctors don L. Formiguera y don Miquel Fargas; va precedida la obra de un prólech del doctor don Pere Esquerdo.

Recomaném aquesta publicació á tots los amants de la ciencia médica.

EL VIAJERO ILUSTRADO.—S' ha publicat lo número 9 del tercer any, d' aquesta ilustrada revista quinzenal; conté importants treballs en prosa y vers originals de reputats escriptors y magnífichs grabats, entre ells una alegoria del senyor Ros á propósit del Milenari de Montserrat.

BIBLIOGRAFIA.—Per tractarse d' un jove, catalá y amic nostre, creyém oportú traduhir las ratllas següents d' un periódich de Paris, relatives á la obra que acaba de donar á llum en dita vila lo senyor Pompeyo Gener. Quan arribi á nostras mans, nos ne ocuparem ab més extensió.

Diu aixís *Le Nouveau Journal Republicain*: «La Mort y 'l Diable, «historia y filosofia de duas negacions supremas», tal es lo títol d' una obra que acaba de editar la casa Reinwald, molt coneguda en lo mon científich per la publicació de las obras de Darwin, Vogt, Haeckel, etc. Son autor es un jove escriptor espanyol, lo senyor Pompeyo Gener, membre de la societat d' Antropologia de Paris, y M. E. Littré ha ilustrat aquesta obra d' alta filosofia ab un notable prefaci.

En lo curs de l' obra se troban exposats los obstacles que l' home ha degut suposar per estendre la civilitat sobre la terra. La evolució de las diversas creencias en totas las edats, las influencias que han pesat sobre la marxa de la humanitat son estudiadas ab gran cuidado. Abundan en ella las planas interessants.

Lo fi que 's proposa aquest llibre es oposar las conseqüencias que 'l método naturalista deduheix de la filiació de las societats y del estudi del home á las afirmacions del pessimisme alemá. L' autor segueix lo camí trasat per A. Comte, Darwin y Herbert Spencer per arribar á conclusions diametralment oposadas á las de Hartmann y Schopenhauer.

La conclusió que 's desprent es que la vida creix incessantment dintre de las societats, que lo que s' anomena *lo bé*, es sinónim de vida y que la humanitat marxa envers un estat millor, realisant cada dia una major suma de benestar, sens arribar jamay á la realisació absoluta de la justicia.

LO BÓLIT.—Ab aquest títol existeix en Tarragona la secció literaria d' una societat, la qual ha obert un certámen catalá humorístich-literari-artístich. Lo cartell que s' ha publicat consta de tretze premis tots de plata y or, corresponents á altres tants temas pera treballs literaris y artístichs. Aquets han de endressarse al president del Jurat calificador, carrer de la Unió, número 26, pis primer, avans del dia 16 d' Agost próxim.

La ceremonia de la distribució de premis tindrà lloch lo dia 12 de Setembre, á las deu del demati, en los Camps de Recreo d' aquella ciutat.

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

per I. Martí y Turró. 28 Maig 1880.

MARTE, CASTOR Y POLLUX.—TACAS AL SOL.—LLUM ZODIACAL.—306.—Avuy al vespre fins las 10h de la nit, pot observarse al cantó ahont se ha post lo Sol, una línea recta formada per 3 astres que brillan un poch mes que de segona grandor y son (comensan per la mes próxima al nord) Castor, Pollux, y lo planeta Marte; se podran observar per alguns dias ponentse cada dia un poch mes aviat.

—Ahir á las 3h 21m de la tarde se observá lo Sol vejentshi las tacas següents;

Primer quadrant; N. á E.

Una taca grossa seguida de altres 7 mes petites, situat dit grupo prop lo centro del esmentat quadrant.

—Ahir la llum zodiacal presentá las dimeusions següents;

Intensitat. . . . . P. V.

Meitat del ax major 60°

Hora de la observació 8h 62m

—Estrellas variables;

Eta. Aquilæ.	Mínima grandor;
V Sagittarii	á 7h mati. 4,7
W Virginis.	á 7h tarde. 8,3
Delta. Libræ.	12h nit. 10,1
	á 4h tarde. 6,1

SOL ix á 4'31 se pon, á 7'24.

LLUNA ix á 11'42 nit.—pon á 9'43 matinada: del 29.

Secció de Fondo

SOBRE 'LS DIPÓSITS de CARN HUMANA

Lo nostre estimat colega *El Diluvio* vá publicar ahir entre *comillas* y dihent que 'ls datos eran oficials, un *suelto* referent als pobres italians dipositats en varias casas de la Barceloneta per compte de la societat *Católica-apostólica-romana-colonizadora*, representada en aquesta capital per lo doctor Febrer.

Suposém que 'ls datos oficials del *Diluvio* haurán sortit del consulat general d' Italia, per lo que á tals datos oficials aném á oposarne altres de igual procedencia.

Tots los nostres lectors recordarán que

'l dia 21 actual, alguns periódichs de la localitat van publicar un ofici del Governador de la provincia, desmentint lo que habia dit la premsa respecte dels italians enganyats, y al desmentirse se fundaba casualment en datos rebuts del consulat, y que deyan aixís: «Los emigrats italians se troban allí per sa propia voluntat y *no reben lo mal tracte que se suposa* etc., etc.

Ara bé, preguntém ¿en que 's queda? Lo consultat general d' Italia, digué ahir, per medi del *Diluvio* haber trobat als italians dipositats en la Barceloneta *apilats (casi hacinados)* y vá afirmar també que entre ells hi ha vuit criaturas malaltas d' escarlatina y tres convaleixentas; assegurant al mateix temps que alguns d' aquells infelissos han entregat á la societat explotadora, á compte de terrenos y casas (que no existeixen), quantitats sense recibo legal.

Després de lo dit nos ocorren las següents preguntas, que dirijim al consulat d' Italia:

1.ª Si quan los enganyats ocupaban un *sol* local en la plassa de Sant Sebastiá digué 'l consulat que no rebian lo mal tracte que nosaltres férem públich ¿com pot dir que 'l rebia avuy, que ocupan tres ó quatre locals en lloch d' un sol?

2.ª Si 'l trobarse *apilats* homes, donas y criaturas; si l' haberlos cobrat cançons á compte de *casas que no existeixen* (puig com diguerem ahir, la expedició se 'n portará una mala barraca de fusta) no son mals tractes ¿que entent per mals tractes lo consulat? ¿Necessitaria tal vegada saber que als reclutats se 'ls bastoneja com á bestias?

3.ª Si no reben mals tractes (com va dir lo consulat al Govern civil) ¿perque 's permet posar destorbs y entrebanchs á la sortida dels emigrants, negantlos los passaports etc., etc., impeding aixís que aquells usin de son dret de emigrar?

4.ª Y finalment: Suposant que 'l consulat no podrá respondre sense declarar que 's trova en contradicció ab ell mateix, ¿podria saberse perque va desmentir, per medi del Govern civil, lo que nosaltres, mes enterats que ell de lo que als subdits de la nació interessa, varem dir relativament á una empresa indigne del nostre sigle y prohibida per las lleys italianas?

Fetas aquestas preguntas, que servirán per posar las cosas en son lloch y demostrar que si la explotació troba qui se li oposi, 's deu, no al consulat, sino á la premsa y á varis dignissims membres de la colonia italiana, entre 'ls que hi ha los corresponsals d' alguns diaris d' aquell país, terminem per avuy, prometentnos, ab tot, acabar d' aclarir lo misteri que per ara envol á tot lo que 's refereix á la explotació, *católica-apostólica romana* colonizadora que dirigeix en Barcelona lo doctor Febrer, panegirista del manicomi de Sant Boy del Llobregat.

LA MONTANYA DE CATALUNYA

III.

Exposta la ignorancia de que son víctimas los montanyesos, essent altra de las calamitats que afligeixen á gran part de nostra terra, debem avuy ocuparnos de la instrucció pública, que á esser com deuria, fora un mar segur ahont s' estre-

llarian totas las influencias negras, la superstició, lo fanatisme, l' amor al absolutisme y la resignació á la semi-esclavitut que avuy allí regnan de cap á cap. Anem, donchs, á delinear l' estat actual d' eixa instrucció, lo que á nostre compendrer deuria esser y las milloras que s' hi deurien introduhir.

Que una gran part dels estadants de la montanya no saben llegir ni escriurer, ningú de segur ho posará en dubte, mes tampoch pot dubtarse que mitjanament instruhits no arriban pas al 5 per 100; si s' anomena instrucció al coneixer las quatre reglas cardinals y compendrer tant sols los escrits en espanyol pera llegir vidas de sants miraculosos y periódichs carlistas setmanals ó mensuals, disfressats ab la capa de religió, únich grá moral que plau als propietaris del poble, y que de regull veurien que tal luxó s' estengués á la generalitat.

Perque, diuhen ells, quína necessitat tenen los trevalladors de la instrucció pera llaurar y cavar las terras, cuydar als animals de cria y de cultiu, pagar las parts y estimar, si volen, á sa familia?

Y es natural que aixís avans succehís, perque dirigida la instrucció per lo clero atrassat de la montanya y tenint aficions é interessos obscurantistas, ni havian de permetrer que la llum penetrés dins las inteligencias del jovent, ni que 'ls pobres se possessen á l' altura dels propietaris; ab l' objecte poch cristiá, per cert, de que aquestos poguessen dominar intel·lectualment á aquells com los dominan materialment, y los párrocos poguessen dominarlos á tots á un temps, essent los consellers, los tutors, los advocats y los protectors dels feligresos quals ánimas están encarregats de cuydar.

Pas de gegant fou per cert, lo pendre lo monopoli de la instrucció á la teocracia absorvent y poderosa, creant en cada poble escolas pera la instrucció de noys y noyas, destinadas á preparar una generació nova que 's despregués de las tenebras que cegaban als seus pares, ahont aprengueren sisquera nocions de la terra, dels espays del cel, que arribés á distingir un raig del resplandor de la ciencia, sacudint la inercia que avans los embrutia, fentlos aspirar á un mon nou de rehabilitació, comprenent ensemps los seus drets de home llibre y de dignitat. Benefici, donchs, grau inapreciable debian reportar los montanyesos de la institució del professorat d' instrucció pública en son pays, mes per desgracia los resultats no han correspot al objecte que originá tan sábia lley.

Diversas són las causas que han produhit aquest efecte desdixat.

Los *senyors* de las poblacions rurals, de que ja tant havém parlat en los articles anteriors, aliats per los Párrocos, encara que disimuladament, y valentse dels Ajuntaments, que son fills seus lleghítims, han sigut constantment contraris á tal millora, perque havia d' esser la mort del seu domini y preponderancia sobre dels demés, y buscaren tots los medis que la malicia sugereix, á fi de que no s' establís en sas respectivas localitats, per medi dels recursos que diguerem té sempre lo seu agent de la capital.

¿Y com ho han fet?

Han oposat una gran resistencia, eficás moltas vegadas, á que se nombressen

mestres pera lo seu poble, y quals nombrats han allargat fins al últim extrem lo donarlos possessió.

Han destinat pera escolas y habitació dels professors, al véurers precisats á ferho, las casas més poch apropósit pera tal servey, y ahont no poguessen viurer, no ja ab comoditat, sino que tant sols ab decencia.

Han desplegat tot lo seu influxo en vers los parents, amichs y dependents ab objecte de que los estudis quedessen deserts.

S' han constituhit en padrastrs dels mestres, vigilant los seus passos, fiscalisat sos actes, murmurant d'ells á totas horas fins á arribar á calumniarlos y difamarlos y procurant allunyarlos de tot tracte ab los vehins.

Los han adulat y afalagat quant han cregut que per aquest medi lograrian ferlos abandonar son cárrech, oferintlos tractes indignes, que alguns han arribat á acceptar.

Y per fi los han sitiats per fam, reduhintlos en molts punts fins á la miseria, y fentlos atropellar y abandonar lo destino per los seus sicaris los vándalos carlins.

D' aquest modo l' efecte de la lley ha de esser per complert negatiu, perque se necessita un valor á tota proba pera lluytar ab tantas adversitats; que pochsh homens, y sobretot donas, están adornats de virtut aixís gran.

Afegir debem també, que en diversas poblacions, no han estat los mestres á l' altura de la sua missió, ja per sa conducta, ja per son orgull tonto, ja per sa negligencia, ja per esser causa de discussions ja per sa falta de coneixements, donant motius mes ó menys fundats á la maledicencia, y essent part al seu abandono y al desprestigi de tant útil institució.

Y si á n' aixó afegim que no s' ha vigilat prou per las Juntas y los Inspectors á fi de fer cumplir en totas sas parts lo precepte legal, que no han sigut atesas com debian las reclamacions dels pobles y las queixas dels mestres, y que la lley te defectes que á primera vista s' oviran, y que venen en part á anular los beneficis efectes que 'l seu establiment feu concebir, podrá qui vulga, formar concepte dels motius que han detingut los beneficis que la instrucció havia de reportar á la montanya.

Si la llum del progrés y de la il·lustració deu assentar llur imperi en aquellas llunyatanas regions, deixant aixís d' esser constant obstacle á la prosperitat de Catalunya trayentlas del abatiment en que vejetan, apartant del enfosquit enteniment dels seus miradors las preocupacions tontas que 'ls regan, las ideas vellas que 'ls dominan, es urgent, necessari millorar allá la instrucció y assegurarla sobre fermes fonaments.

Convé, donchs, que s' instituixin escolas en los districtes rurals, no atenent al número d' habitants solsament, sino també á las condicions topográficas del terreno, perque comprenent molts d' ells quatre y sis horas de circumscripció, es una quimera lo pretendre que 'ls noys y noyas tots puguen disfrutar tal benefici existint en cada terme una sola.

Deu ferse la instrucció gratuita y obligatoria, y que per cap excusa deixin de assistirhi los fills dels vehins.

Es precís vigilar absolutament tal servey per las superiors autoritats y exigir una responsabilitat estreta á qui cometi algun abús sia fet per los mestres ó per los Ajuntaments, exigint d' eixos últims la mes decidida protecció á tan inapreciable millora.

S' han de construhir locals apropiats que reuneixin las condicions precisas, tant per escolas com per habitació dels professors, deixant de tenirlos en lo abandono d' avuy.

S' ha d' apartar á aquestos absolutament del domini dels Ajuntaments y párrocos, perque son los seus implacables enemichs.

Es indispensable que s' exigeixi als mateixos professors garantias de saber, d' aptitut, de geni y paciencia y de moralitat probada.

Convé retribuhirlos degudament, á fi de que puguin viure ab independéncia y decencia, estimulantlos l' amor á sa professió.

Y unint aquestas llaugeras indicacions ab las innovacions que la ciencia aconsella y la experiencia dongui per aceptables en altres nacions mes adelantadas, de segur que 's conseguiran fruyts inesperats de tan útil institució.

Y quant los fills de la montanya arriben á aprendre quant s' ensenya en una escola elemental; quant sápiguen lo que es lo planeta ahont nasqueren; quant mirin somrient los fenómenos que avuy esporugeixen á sa viciada imaginació; quant puguen escoltar los quentos esgarriadors de bruixas y de morts que venen del infern, burlantsen y dormint, despres d' ohirlos, á pler; quant miren sino ab carinyo, al menys ab interés á la instrucció, font d' ahont naix tot lo bó, tot lo noble, tot lo gran, tot lo útil, tot lo digne; quant un sol raig del brillantíssim resplandor de la ciencia vagi á apartar la negror d' aquella terra tant desgraciada, llavors l' afany de regenerarse s' apoderará dels montanyesos, comprenent que la producció de la terra respón al afany é inteligencia ab que 's cultiva, y tindrán empenyo en lo adelanto de la agricultura y en realisar milloras materials; llavors de sers abatuts, obstacle ferm de la il·lustració, se convertirán en homes lliures; d' *il·lotes* en ciutadans; allavors aixecarán lo cap als *cacigues* que avuy 'ls asortan, perque compendrán lo lloch que deuen ocupar en la societat; allavors exerciran los drets de ciudatá, si una lley injusta no 'ls los roba, exigint á cada hu lo compliment del seu deber y contribuint al avans moral y material del seu terreno; llavors llensarán aquesta indolencia y fatalisme que 'ls fa encara mes intelissos de lo que son en vritat; llavors l' amor á restauracions infaustas, al obscurantisme, á la rebelió contra la llibertat, al bandolerisme, morirá per complert; y llavors fugirán, com coloms encalsats per l' esparver, las duas calamitats mes grans que poden affigir á un poble: la ignorancia y la miseria.

VICENTS DE FEBRER.

Precaucions.—Copiém de *Las Circunstancias* de Reus:

Per las autoritats superiors d' aquesta provincia, s' ha ordenat que las personas que vajin á treballar en los termes de Beceite, Horta, Tortosa y Roquetas sels puguen emportarsen los aliments precisos per un dia.

No es difícil deduir á que obéheix tan acertada disposició.

Nosaltres suposém que 'l célebre Panxa-Ampla podrà passarse perfectament del menjar que podrien portarli per aquest medi.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 26 de Maig.

A pesar de tant d'aparato, la sessió d'ahir del senat referent á la discussió del decret del 29 últim sobre cancelacions de hipotecas no tingué la importancia qu'esperaba tothom. Se reduí á un discurs d'en Cuesta, una protesta extemporánea del fiscal del Tribunal Suprem senyor Mena y Zorrilla y un discurs del Alvarez Bugallal. En Cuesta insistí en que 'l decret infringia la llei y digué que desitxaba saber qué faria 'l Tribunal Suprem si 's presentés aquest cas, decidir per la llei ó per lo decret. En Vieites digué que no 's tractaba sino de saber si un decret podia reformar una llei, no de aplicar aquesta, y per lo tant que 'l Tribunal faria lo que cregués convenient sense tenir en compte aquella discussió. 'l Alvarez Bugallal defensá 'l decret manifestant que no infringia la llei en res, puig ni tan sols la reformaba.

Se votá la proposició de censura obtenint lo Govern noranta y tants vots y quaranta tres la minoria.

Aquí en lo Congrés ha anunciat en Fabié una interpelació sobre 'l mateix punt; se conta que hi pendrà part en Romero Robledo.

En Maissonnave ha preguntat al Govern sobre 'ls incendis de Barcelona, sobre 'l bandolerisme de Ciutat-Real y sobre 'ls crims recentment ocorreguts en Madrid, anunciant una interpelació. En Romero Robledo ha contestat que lo de Barcelona ha sigut un conat de insurrecció, reprimint á l'acte, y en quant als crims d'aquets últims dias diu que no ofercixen res de extraordinari; de la interpelació diu que 'l Govern senyalará dia per ferla, puig primer s'han de votar los presupostos. En Maissonnave insisteix dihent que en Madrid hi han mes de 4.000 llicenciats de presiri y que segons un periódich, un dels presos d'aquets dias es ja conegut per la polissia com lladre per procediment de escalació, y pregunta ahont es y que fá la polissia. Contesta en Robledo que de la existencia dels vagos en Madrid, tenen la culpa los amichs d'en Maissonnave que aboliren la llei referenta als primers. Per últim lo diputat possibilista demana un estat de la inversió dels fondos de beneficencia desde l'any 1860, buscant potser los go que digué en Gamazo que cobraban sens esser empleats.

Després de altrás preguntas de poca importancia, fá un discurs 'l senyor Enriquez contra 'l presupost de ingressos, demostrant que la riquesa pública no pot soportar las contribucions ab que está gravada. Demuestra que la recaudació de contribucions costa en Espanya una quinta part del presupost, habenthi sols en contabilitat 2756 empleats que cobren 33 milions de rals.

Los coaligats continuan contents; pero tinch entés que refusan 'l debat ó que 'ls provoca 'l Govern.

Los moderats històrichs se disolen; ahir nit dongueren la veu de *rompan filas!* y tots corran cap á la coalició.—X. DE X.

Paris 24 de Maig.

Baix la presidencia de M. Le Blond, se reuniren ahir las esquerras senatorials pera procedir á la elecció del candidat republicá qu'ha d'ocupar lo silló presidencial del Senat, vacant, com saben los lectors d'aquestas correspondencias, per la dimissió de M. Martel. Habent declarat M. Pelletan que retiraba sa candidatura, se procedí sense discussió á la votació, que doná per resultat, 56 vots á favor de M. Leon Say y 53 á favor de M. Le Royer, quedant per lo tant lo primer proclamat candidat per las esquerras. També ab igual

objecte tingueren ahir la seva rennió las dretas, baix la presidencia de M. Audreu de Kerdrel; després d'una curta discussió decidiren per unanimitat votar á M. Jules Simon. Los membres dissidents del centre esquerre, que 's reuniren á casa M. Dufaure, resolgueren també elegir á M. Simon. La batalla de demá ha de ser, segons acabém de veure, entre M. Leon Say, presentat per las esquerras y M. Jules Simon, patrocinat per totas las dretas y 'l grupet de M. Dufaure. ¿Per quí será la victoria? La resposta no es dubtosa: M. Leon Say deixarà l'embaixada inglesa per venir á ocupar l'elevadíssim lloch, qu'ha ben guanyat en sa llarga vida política.

Ja que de eleccions estém parlant, dech manifestarvos que 'l telégrafo nos ha dat á coneixe 'l resultat de las verificadas ahir en tres departaments, qu'han elegit altres tants diputats. Dos d'ells, MM. Roger y Bastide, son republicans; M. Lanauve, bonapartista, ha sortit per la circumscripció de Riberac, que sempre ha sigut monárquica, pero en la qual cada dia van guanyant terrenó las ideas modernes, habent sigut aquesta vegada los vots republicans molt mes numerosos qu' en las eleccions precedents. Be podém felicitarlos, donchs, per lo resultat obtingut y esperar que cada dia se convencerá mes lo pais de que ab lo actual órdre de cosas va trobantshi be, y qu'es millor palpar innegables ventatjas qu'esperar en promesas ficticias, que, com podéu suposar, prodiga ab verdadera generositat lo partit que va morir en Sedan, per no tornar á ressucitar may mes.

Los trevalladors de Roubaix y de Reims, han anat poch á poch tornant á sos tallers, y á n'aquestas horas se pot dir que las *huelgas* han terminat. Las midas qu'ha prés lo govern, la conducta acertadíssima qu'ha seguit en aquesta ocasió, las presons fetas d'alguns agitadors que s'ha demostrat que procedian del camp clerical, y sobre tot, los consells de la premsa avansada, han sigut causa de que aqueix fet, que 's presentaba al principi ab cert carácter de gravetat, hagi tingut una solució pacífica.

En la Cámara s'han aprobat dos projectes de llei, un dels quals fá referencia á la construcció d'un canal entre l'Havre y Tancarville.—X.

Paris 25 de Maig.

Per 147 vots ha sigut avuy elegit president del Senat lo candidat de las esquerras monsieur Leon Say. Al devant d'aquest nom, las dretas, que com diguerem ahir habian decidit votar á M. Jules Simon, han conegut que la batalla habia de serlos desfavorable y s'han retret de la lluyta. Lo nou president perteneix al centre esquerre y es un dels homes que, encara que procedent del camp conservador, mes probas ha donat de son amor á la República desde que l'ha vist consolidada en sa patria. Los atentats contra la llibertat del 24 y del 16 de Maig, trobaren en ell l'adversari mes decidit. Avuy, tots los grupos de l'esquerre l'han escullit per ocupar lo silló presidencial, contra la coalició de totas las dretas; pot ben dir, donchs, que la Fransa republicana tota entera es la que á tal lloch l'ha elevat.

Fá dos dias qu' en la Cámara de diputats s'están discutint las lleys de M. Ferry que tendeixen á igualar als institutors congreganistas ab los laichs. Com podeu suposar, las dretas s'esgargamellan en discursos injuriosos plens d'insults, com lo qu' avuy ha pronunciat M. Keller, perque no 'ls hi arrenquin los privilegis de que fins avuy han disfrutat los congregacionistas. ¡Inútils clamoreigs! Després del magnífich discurs qu'ha pronunciat lo ministre d'Instrucció pública, han sigut aprobats los tres primers articles per gran majoria.—X.

Tárrega 26 de Maig.

Avans d'ahir s'organisá una romeria pera assistir á la festa que celebra un poble anomenat Bellvís per los que veneran una Verge

baix la advocació de la Mare de Deu de las Sogas. D'aquesta vila 'n sortiren uns trenta individus, la major part quitxalla assistents á las Escolas Católicas, acompanyats de son mestre y de un capellá, y ab sa corresponent bandera. Diuhen personas que 'ns mereixen enter crédito, que s'hi reuniren sobre 14,000 romers; que 'l camaril de dita Verge es tant ó mes bó, ó á lo menos mes bonich, que 'l de Montserrat, sent l'iglesia capás per unas 2,000 personas.

Al regrés, que efectuaren per lo tren mixto de las vuit del vespre, 's notá que dit tren conduhia uns tretze wagons de bens, lo que no deixa de ser coincidencia, y cregui que li hauria xocat sentir l'himne de Candi acompanyat dels bells del bestiar.

Fa uns dos dias que s'han ausentat d'aquesta dos oficials d'inginyers que durant quatre dias han estat per los alrededores marcant la situació de camins y carreteras, diuhen si per la rectificació del plan general d'Espanya.

Y á propósit; ahir á las vuit del dematí s'esfonsá lo pont de Tremp estacionat sobre 'l Segre, y no 's cregui que fos causa cap riuhada, puig baixaba 'l riu petit. Sort que no s'ensopegá á passar ni cap carruatge ni cap persona.

Es gran la deixadés en que 's té á dit pont, sent com es l'únich pas per l'alta montanya y que tanta vida dona á Tremp.—Lo corresponçal.

Seccio Oficial.

ATENEU BARCELONÉS.

Aquesta nit á las 9 las Seccions de Bellas Arts, Ciencias Mòrals y Políticas y Ciencias Exactas y Naturals, reunidas, celebrarán sessió, en la que lo senyor President de aqueix Ateneu don Joan Sol y Ortega, continuarà 'l resúmen del debat del tema «Es convenient la reforma interior de Barcelona? en cas afirmatiu ¿de quina manera deu portarse á cap.

Demá á la mateixa hora, lo soci don Félix María Falguera, donará altra conterencia pública, sobre Dret Catalá, disertant sobre «La prescripció; fundaments y filosofia de la prescripció catalana.

Barcelona 28 de Maig 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

ADMINISTRACIO PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Lo vapor trasatlántich «Santiago», que sortirà d'aquest port lo 30 del corrent, conduhirá correspondencia pera Cuba y Puerto-Rico, la qual podrà depositarse en los bussons d'aquesta administració fins las 10 del matí del expressat dia.

Lo que s'anuncia al públich pera son coneixement.

Barcelona 27 de Maig de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Llista de las cartas, impresos y mostrás detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Castañó é Intriga, Cienfuegos.—Josep Genero, Habana.—Rubió jermans, Olot.—Joseph Sans, Valencia.—Joseph Ifarraguirre, Barcelona.—Anicet Martinez, Teina.

Barcelona 26 de Maig de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en l'oficina corresponent per no trobar á sos destinatarios.

Madrid, Nicolasa Foronteras, Sant Pau, 26.—Lleyda, Vive Vidal y Busquets, Huerto Bellotes.—Castelló, C. Martinez Riojo, Gobernador militar.—Lafrancaise, Cosme Ricard, Casa de Comida.—Palma, Anton Labrafino, Mendizabal, 21, se gon.—Montpeller, Joan Basquez, Sant. Pere; 24.

—Orihuela. Joan Borrás, Fontanella, 42, tercer.
—Madrid. Legorbulo, No deixá domicili.—Ma-
drit. Rosendo Arús, Passeig Sant Joan, 129.

Barcelona 26 de Maig de 1880.—Lo Director de
la Secció, Orestes de Mora.

EMPRESA CONCESSIONARIA

D' AIGUAS SUBTERRANEEAS DEL RIU LLOBREGAT.

Se treuen á pública subasta los trevalls pera la
execució de 153 metros d' excavació y construc-
ció de galería en túnel, en la línea de 2.ª y 3.ª ele-
vació, en lo tros comprés entre la carretera de
Madrid á Fransa, y lo torrent de la Torre Marina,
la qual tindrà lloch lo próxim dimecres dia 2 de
Juny á las 11 del matí. Los planos, plech de con-
dicions y modelo de proposició están de manifest
en las ofissinas de l' Empresa, Rambla de Cata-
lunya números 5 y 7, baixos, atmetentse proposi-
cions en plech tancat fins l' hora senyalada pera
la subasta.

Barcelona 26 de Maig de 1880.—Per l' Empre-
sa, Lo Administrador, F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se
treu á pública subasta la excavació de terras
en lo terreno en que s' ha de construir lo dipòsit
de aguas de la 2.ª elevació situada á 130 mé-
tros sobre 'l nivell del mar, en la ladera de la loma
nombrada «Coll de Finestrelles» la qual tindrà
lloch lo dia 3 de Juny á las 11 del matí. Los pla-
nos, plech de condicions y modelo de proposició
están de manifest en las ofissinas de l' Empresa,
Rambla de Catalunya, 5 y 7, baixos, admetentse
proposicions en plech tancat, fins l' hora de la
subasta.—Barcelona 26 Maig 1880.—Per l' Em-
presa, Lo Administrador, F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se
treu á pública subasta la construcció de las
obras de palettería de dipòsit de la 2.ª elevació
y casilla del guarda situat en la ladera de la lo-
ma nombrada «Coll de Finestrelles», la qual tin-
drà lloch lo dia 3 de Juny á las 11 del matí. Los
planos plech de condicions y modelo de proposi-
ció están de manifest en las ofissinas de l' Em-
presa, Rambla de Catalunya, 5 y 7, baixos, ad-
metentse proposicions en plech tancat fins l' hora
de la subasta.—Barcelona 26 Maig 1880.—Per la
Empresa, Lo Administrador, F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se
treuen á pública subasta las obras de fundició,
cerrallería, vidriería y pintura del dipòsit de ai-
gua de la 2.ª elevació y casilla del guarda situat
en la ladera de la loma nombrada «Coll de Fi-
nestrelles», la qual tindrà lloch lo dia 3 de Juny
á las 11 del matí. Los planos, plech de condicions
y modelo de proposició están de manifest en las
ofissinas de l' Empresa, Rambla de Catalunya, 5
y 7, baixos, admetentse proposicions en plech
tancat fins l' hora de la subasta.—Barcelona 26
Maig 1880.—Per la Empresa, Lo Administrador,
F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se
treu á pública subasta la excavació de terras en
lo siti de emplantament del dipòsit de aguas de
la 3.ª elevació situat á 180 metros sobre 'l nivell
del mar en la loma denominada «Coll de Fines-
trelles», la qual tindrà lloch lo dia 4 de Juny á
las 11 del matí. Los planos, plech de condicions
y modelo de proposició están de manifest en las
ofissinas de l' Empresa, Rambla de Catalunya, 5
y 7, baixos, atmetentse proposicions en plech
tancat fins l' hora de la subasta.—Barcelona 26
Maig 1880.—Per l' Empresa.—Lo Administrador,
F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se

treu á pública subasta la construcció de las obras
de palettería del dipòsit de la 3.ª elevació situat
á 180 metros sobre 'l nivell del mar y casilla del
guarda, en la loma denominada «Coll de Fines-
trelles», la qual tindrà lloch lo dia 4 de Juny á
las 11 del matí. Los planos, plech de condicions
y modelo de proposició están de manifest en las
ofissinas de l' Empresa, Rambla de Catalunya,
5 y 7, baixos, admetentse proposicions en plech
tancat fins l' hora de la subasta.—Barcelona 26
Maig 1880.—Per la Empresa.—Lo Administrador,
F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se
treuen á pública subasta las obras de fundició,
cerrallería y pintura dels depòsits de aguas de la
3.ª elevació, situat á 180 metros sobre lo nivell
del mar, en la loma denominada «Coll de Fines-
trelles», la qual tindrà lloch lo dia 4 de Juny á las
11 del matí. Los planos plech de condicions y mo-
delo de proposició, están de manifest en las ofi-
sinas de l' Empresa, Rambla de Catalunya nú-
meros 5 y 7 baixos, admetentse proposicions en
plech tancat fins l' hora de la subasta.—Barcelo-
na 26 Maig 1880.—Per la Empresa.—Lo Adminis-
trador, F. Vila.

**Empresa concessionaria de aguas
subterráneas del riu Llobregat.**—Se
truen á pública subasta las obras de oberturas de
rechs, y replé de la mateixa pera la construcció
de tubo monolítich desde la plasa de la Consti-
tució de Sarriá fins á la Bona-nova en Sant Gervasi.
La qual tindrà lloch lo dia 5 de Juny á las 11 del
matí. Los planos, plech de condicions y modelo
de proposició están de manifest en las ofissinas
de l' Empresa, Rambla de Catalunya 5 y 7 baixos
admetentse proposicions en plech tancat fins la
hora de la subasta.—Barcelona 26 Maig 1880.—
Per l' Empresa.—Lo Administrador, F. Vila.

CAIXA D' AHORROS

DE TARRASSA.

Han ingressat en la fetxa de aqueix dia, 1270
pessetas procedents de 29 impositons, essent
1 lo número de nous imponents.

Se han tornat 185 pessetas oo céntims á petició
de 3 interessats.

Tarrassa 23 de Abril de 1880.—Lo Director
de torn, Daniel Mart.

CAIXA D' AHORROS

DE SABADELL.

Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 2948
pessetas 50 céntims procedents de 281 imposi-
cions, essent 5 lo número de nous imponents.

Se han tornat 3373 pessetas 99 céntims á peti-
ció de 17 interessats.

Sabadell 23 de Maig de 1880.—Lo director, An-
ton Roca.

CAIXA D' AHORROS

DE LA VILA DE GRACIA.

Han ingressat en la fetxa de aqueix dia 237 pe-
ssetas procedentas de 61 impositors, éssent o lo
número dels nous imponents.

Se han tornat 5 pessetas á petició de 1 interessat.

Gracia 23 de Maig de 1880.—Lo director de torn,
Diego Perez.—Lo Secretari, Manel Andreu.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestia morts, son pes é import dels
drets que han pagat en lo dia 25 de Maig de
any 1880.

Bous, 42. — Vacas, 8. — Badellas, 29. — Mol-

tons, 567.—Crestats, 12. — Cabrits, 7.—Anyells
68.—Total de caps, 733.—Despullas, 387'28 pes-
setas. — Pes total, 18785 kilograms. — Dret, 24
céntims. — Recaudació, 4508'40 pessetas. — Des-
pullas 387'28.—Total, 4895'68 pessetas.

Secció Comercial

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS DE TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA.

Relació de las expedicions despatxadas en Port-
Bou ab destino á Barcelona lo dia 26 de
Maig de 1880.

Burdeus, cistells buyts á Vicens Pons.—Agen,
idem á Pech.—Ginebra, album á Ceterino Gorchs
—Marsella, mostras ví á Deleuce.—Revel, gabias
volateria á Jaques Lollier.—Marsella, aucells á
Bolzani. — Putean, maquinaria á Alomar.—Pa-
ris, paper á Belemere.—Id. tela pintada á Matar-
rodona.—Saint Hipólito, roba á S. Planchon.—
Avignon, silló á Rovira.—Petit-Croix, efectes á
Pota y Ruevel.—Id. metall á Greiner y compa-
nyia.—Clermont L' herault, paper á Felip Pujol.
—Agent, maquinaria á Baldomero Ruiz.—To-
losa, acert á R. Mazull.—Perpiñá, greix á L. Bou-
bal.—Lapize, hulla á Carvajal.—Pamiers, acert á
Carmona Teixidor.—Perpiñá, agua mineral á
Peyrard.—Paris, maquinaria á Bonfill.—Salin-
dres, sal sosa á Rocamora y fills.—Port-Bou, bo-
coys buyts á Ballester.—Id. id. á Farinés.—Idem
vi á Benoit.—Id. id. á Ferrer y germans.—Idem,
Idem, colors á Felip Pujol.—Id. tormatjes á Ro-
viralta.—Id. dinamita á Demetri Solá.—Id. llis-
tons clorats á Francisco Comerma.

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Cartagena, tartana Paquita, ab mineral de
ferro.

De Almería, polacra Josefina ab efectes.

De Palma balandra Teodora ab garrofas y obra
de palma.

De Alicante, balondra Alicante, ab efectes.

De Ciudadela, pailebot Nueva Estrella ab bous
y sagó.

De Sevilla vapor Vargas ab efectes.

De Bilbao, vapor Cervantes, ab ferro.

De Alicante vapor Besós ab esparteria.

De Cádiz vapor España en lastre.

De Gijón y escalas vapor Covadonga ab carbó.

De Nova York bergantí goleta inglés A. B.
Stronach ab petroleo.

De Ambéres y escalas vapor Lope de Vega ab
ginebra

Además 8 barcos menors ab efectes.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 25 de Maig de 1880.

Ventas de cotó, 7000 balas.

Sens variació á entregar baixa 1116.

Ahir á entregar alsa 1132.

Nova-York 24.

Cotó 11 314 oro.

Arribos, 9000 balas en 3 dias.

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las
deu de la nit quedava lo Consolidat á 17'67
y 112 diner y 17'70 paper.

TELÉGRAMAS particulars de las Bolsas de Ma-
drit, Paris y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior. . . . 17'72 112

Paris.—Consolidat interior. . . . 16'59

SECCIÓ DE ANUNCIS

EL ÀGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS

SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plassa Real, 13.—Barcelona

Aqueix antich y acreditat establiment acaba de confeccionar pera la present temporada d' istiu un grandíós y variat assortit de prenas de totes classes y á preus fixos molt baratos, com se pot veure en la present nota.

Trajos complets de dril cru y estampat, de 60 á 110 rals.—Dits fil y cotó quadrets, 40 id.—Dits en llana y melton, de 80 á 140 id.—Dits jergas, tricots y mesclas de seda, de 170 á 280 id.—Pantalons panyo, satí y elasticotins, de 52 á 130 id.—Dits llana, tricots y mescla de seda, de 28 á 120 id.—Dits dril cru, blanch y colors, de 14 á 50 id.—Armillas panyo, satí y cassimir negres, de 24 á 80 id.—Dits orleans, reps, piqués y drils, de 10 á 50.—Dits llana, tricots y mescla de seda, de 16 á 60 id.—Jaqués panyo y elasticotí, de 120 á 320 id.—Levitas crusañas panyo y elasticotí, de 170 á 320 id.—Sachs y sobretodos d' istiu y entretemps, de 80 á 320 id.—Jaqués llana, tricot, mescla de seda y jerga, de 44 á 170 id.—Americanas llana, tricot, mescla de seda y jerga, de 44 á 170 id.—Dits panyo y elasticotí, de 80 á 170 id.—Dits dril cru, colors y blanch, de 20 á 70 id.—Jaqués y americanas orleans y alpacas, de 50 á 120 id.—Batas piqué, batista y sederías, de 60 á 140 id.—Frachs panyo negre, de 170 á 300 idem.

Tot novament construít y confeccionat ab la elegancia y esmero que tant te acreditat aquet grandíós establiment, primer en sa classe en Espanya, y al nivell de las mellors casas del ex-tranger tant per sa organisació com per la bona confecció de las prenas.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cals.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demás corporacions mélicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tísis, falta de appetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de Coirre.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

Marca de la fábrika.

CALSAT Á MÁQUINA.

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fustería, 5. Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12.—Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrika.

RELOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fábricas á preus may vistos per lo baratos, assegurats per lo rellotjer constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN

Plassa del Angel, cantonada á la Boria.

TINTORERIA ANTIGA DEL REGOMIR.

REGOMIR 7 Y 9,

Especialitat en tenyir y rentar roba per home, sens necessitat de desferla.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes efectís que lo de l' aygua de la Puda.—Als pochos dias de pèndrel cauhen las crostas y las escamas y s' assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produheix en los noys quann tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich deparatiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruheix en poch temps los efectes causats per l' ús del mercuri.—Correjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

TRES Pisos molt capassos, ben ventilats de moderna construcció ab aigua de peu y gas en la escala, preu 5, 6 y 7 duros. Donarán rahó, carrer del Olm, número 10.

HABITACIONS AMOBLADAS

EN CASA DE LA

Senyoreta Poch

20, carrer de la Chaussée d' Antin, 20

PARIS

S' hi menja á la espanyola, á la catalana

y á la francesa

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

NO MÉS CABELL BLANCH

AYGUA DE LLADÓ

Pera tenyir lo cabell sens tenir que rentarlo avans ni després. No toca 'l cútis ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo duas ó tres vegadas al mes augmentan la fortaleza y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós á son primitiu color. Se garantisa son bon resultat: á 2 y 4 pessetas ampolla. Carrer de la Boquería, 26. primer, Barcelona.

JOCHS FLORALS DE BARCELONA

COLECCIÓ COMPLERTA

DE TOTS LOS TOMOS PUBLICATS.

Se trovarán en la llibreria de Alvaro Verdaguer

RAMBLA, 5.—DEVANT DEL LICEO.

Quedan pocas colecciones.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Londres, 25.—Un telégrama de San Francisco de California participa que s'ha ensorrat un pont en lo moment de passarhi un tren de passatjers. Lo número de desgracias s' eleva á 60 entre morts y ferits.

—Un telégrama de Constantinopla diu que la lliga albanesa está á punt d' enviar á la Porta una comissió per combatre las concessions territorials que s' han fet al Montenegro.

Intenta además, la mateixa lliga, presentar un *memorandum* al cos consular reunit á Scutari, en justificació de las sevas peticions.

Roma, 25.—Lo *Diritto* diu que l' Austria s' ha ofert á rompre las comunicacions dels insurrectes albanesos per medi de sas tropas, al objecte d' evitar que rebín reforsos, y que l' Italia ha acceptat immediatament la proposició.

Las otras potencias, afegeix lo *Diritto*, han probat també la mida, y sos embaixadors respectius ho han comunicat á la porta.

Venecia, 25.—Ahir van arribar lo rey y la reyna de Grecia á bordo del *Amphitrite*. Avuy prosseguirán son viatge.

Quebec (Canadá), 25.—Ahir va arribar lo príncep Leopoldo de Bélgica, anant á rébrel la primcesa Lluisa 'l marqués de Lorne.

Lisboa, 25.—La traslació de las cendras de Vasco de Gama y Camoens, s' ha fixat oficialment pe 'l dia 8 d' Octubre.

L' esquadra pendrá una part principalíssima en la ceremonia. Las cendras del gran navegant serán portadas desde la vora esquerra á la dreta del Tajo á bordo d' una corbeta que recorrerá 20 kilómetros de riu. Las principals nacions marítimas, comensant per Inglaterra y Fransa, estarán representadas á la ceremonia.

Berlin, 25.—La conferencia d' embaixadors proposada per veure com se garantisa la seguritat dels encarregats de fixar las fronteras gregas, se reunirá en Constantinopla.

Extracte de telégramas
DE LA PREMPSA LOCAL.

Paris, 26.—Lo *Daily News* diu que 'l

general Skobeleff ha arribat á Achikislar y qu' ha avansat ó avansará aviat fins al Asia central.

Lo general Wolseley arribá ahir á Plymouth de tornada del Cap de Bona Esperansa.

—Segons un telégrama particular, los peruans han recobrat á Moquehua.

—Lo viscomte de La Vega entregá ahir al president de la república Suissas credenciales, com á representant d' Espanya en aquella nació.

—Ha terminat la vista del procés del doctor Weimar. Mikhaloff ha sigut condemnat á mort; Trostcanski á vint anys de treballs forsats; lo doctor Weimar y Berdnikoff á quinze anys y molts altres acusats á diversas penas.

—En una entrevista qu' han tingut los diputats per Paris ab lo ministre del Interior sobré las midas de polissia presas l' últim diumenje, lo ministre ha declarat que 'l govern no deu permetre manifestacions que puguin suscitar desórds en la via pública; que prefereix preveure á reprimir, y que no admet que extranjeros organisen una manifestació ab objecte de desacreditar al govern de la república.

—Un incendi ha destruhit lo teatro dels Celestins, de Lyon.

—La *Gaceta de l' Alemania del Nort* publica un despatx confidencial de Mr. de Bismark del 26 d' Abril dirigit al embaixador de Alemania en Viena, lo qual diu que 'l govern no ha pensat may en admetre la revisió ó abolicció de las lleys de Maig, sino un *modus vivendi* soportable sobre la base de la tolerancia recíproca, qu' es tot lo que sembla possible esperar.

(Diario de Barcelona.)

Telégramas particulars

Madrid 26, á las 10 nit.—S' assegura que ha dimitit lo càrrech de capitá general de Catalunya, lo general Prendergast.

Es inexacta la noticia de la dimissió del senyor Sagasta de la presidencia del Consell d' administració dels ferro-carrils del Noroest.

Se confirma la disolució del partit moderat.

Es probable que la Cort marxi 'l disapte á Aranjuez.

Madrid, 27 á las 5'30 tarde.—En la

reunió que ha celebrat lo Comité de las minorías, s' ha prés per unanimitat l' acort de que, en lo cas probable de que demá provoqui 'l Govern un debat polítich, l' acceptarán ditas minorías, deixant al Govern la responsabilitat del retrás en la discussió dels pressupostos.

Madrid 27, á las 5'35 tarde.—La professó del Corpus ha estat molt lluhida. Los círcols, deserts.

La *Gaceta* publica un decret aprobant lo reglament del cos de beneficencia general; una real órdre aclarant la interpretació que deu donarse al impost de deu céntims de pes per tonelada en lo arqueix de buchs de cabotaje entre las islas Filipinas.

Madrid 27, á las 10 nit.—Segons diu *La Correspondencia* lo Govern está resolt á contestar á la interpelació que, referent á la modificació introduhida á la lley hipotecaria s' ha anunciat en lo Congrés.

L' Ajuntament de Saragossa ha invitat á n' als de Huesca y Teruel pera unir sas gestions encaminadas á impedir la realisació del ferro-carril directe entre Madrid y Barcelona.

Paris, 27.—Londres.—Una nota colectiva destinada á la Porta y redactada després del arribo de MM. Goschen y Tissot, embaixadors de Inglaterra y Fransa, declararà que la cesió de territori al Montenegro no s' ha fet d' una manera regular: invitará á la Porta á resoldre la qüestió relativa á Grecia y li recordará que sa resposta respecte de las garantías estipuladas no es suficiente; manifestanti, per fi, que en cas de retxasar aquestas indicacions que se li dirigeixen, la Conferencia de Berlin fixará las fronteras.

Paris, 27.—(Per lo cable.)—Mr. Clemenceau interpelará demá al govern sobre la conducta del prefecte de policia ab motiu de la manifestació comunalista del 23 de Maig. Lo govern acceptará la discussió en l' acte.

Roma.—Lo senyor Farnia, ministerial, ha sigut elegit president de la Cámara per 406 vots de 419 votants.

Marsella 27, á las 10'15 nit.—(Per lo cable.)—Ha arribat lo vapor «Vinuesa».

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.